

Sikerrel folyik a lenini útmutatások valóra váltása

Megkezdődött az alkotmánytervezet vilája a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának ülészakán
Leonyid Brezsnyev beszéde

Kedden, helyi idő szerint délelőtt tíz órakor, Moszkvában, a nagy Kreml-palotában megnyílt a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának hetedik, rendkívüli ülészakája, hogy megvitassa és elfogadja a Szovjetunió új alkotmányának tervezetét.

A Legfelsőbb Tanács két házának, a Szövetségi Tanácsnak és a Nemzetiségi Tanácsnak az ülészakán ott voltak a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagjai, élükön L. I. Brezsnyevvel, az SZKP KB főtákarával, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnökével. Megjelentek a szovjet kormány vezetői.

Az ülést pontosan tíz órakor nyitotta meg a Nemzetiségi Tanács elnöke, Vitalij Ruben. A küldöttek elfogadták az ülészaká ügrendjét, a két ház egymással párhuzamosan, külön-külön tárgyalja meg az alkotmánytervezetet.

Röviddel tíz óra után kezdte meg előadói beszédét Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtákará, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke, az alkotmánybizottság elnöke, akit a küldöttek hosszan tartó, lelkes táppal fogadtak.

Leonyid Brezsnyev az új alkotmányt a szovjet állam hatványos fejlődése koncentrált eredményeként jellemezte. Az alkotmány — mint hangsúlyozta — világosan tükrözi, hogy az Október által meghirdetett eszmék és a lenini útmutatások valóra váltása sikerrel folyik. Ráműtatott, hogy az alkotmánytervezet, amelyet most a legfelsőbb államhatalmi szerv képviselői elé terjesztenek, sok esztendő megfeszített kollektív munka gyümölcse.

Az országos vita fő politikai eredménye abban foglалható össze — mutatott rá Leonyid Brezsnyev —, hogy a szovjet emberek kimondták:

Igen, ez az az alaptörvény, amelyet vártunk. Helyesen tükrözi vívmányainkat, óhajainkat és reményeinket, helyesen határozza meg jogainkat és kötelezettségeinket.

Az elért eredmények rögzítése mellett megnyitja a kommunista építés további kibontakoztatásának távlatait.

Az alkotmánybizottság jelentheti, hogy az országos vita eredményeképpen, amelyek során mintegy 400 ezer módosító javaslat érkezett, lehetővé vált hasznos kiegészítésekkel és módosításokkal jelentősen megjavítani az alkotmánytervezetet. Szerkesztési módosítást javasol a bizottság a tervezet 110 cikkelyéhez, és javasolja egy új cikkely beiktatását is. E javaslatokat betervezték azt a kivánságukat hangsúlyozták, hogy

az alkotmányban szélesebben tükrözzön kell a szocialista termelés tervezésében, a káderek képzésében és elosztásában, a dolgozók munka- és életkörülményeinek javításában betöltött szerepét, feladatait és jogait.

Nem kerülte el a Szovjetunió alkotmányának tervezete a burzsoá sajtónak és a tőkés világ más tömegtájékoztatói eszközeinek figyelmét sem. Közülük egyesek többé-kevésbé objektíven ismertették a dokumentum tartalmát. Több nyugati lap rámutatott, hogy az új szovjet alkotmánytervezet a demokrácia továbbfejlesztését, az állampolgári jogoknak és a társadalmi szervezetek jogkörének kiszélesítését, az ál-

lami politikára gyakorolt befolyásuk növekedését jelzi. A kapitalizmus propagandistái és ideológusai különösen dühödt támadásokat intéztek a szovjet állampolgárok jogairól és kötelezettségeiről szóló tételek ellen. A szovjet alkotmány bírálói nem voltak irigylésre méltó helyzetben.

Nem tudtak ugyanis kitérni az elől a tény elől, hogy az alkotmány tervezete minden más alkotmányhoz képest szélesebben, világosabban és teljesebben tartalmazza az állampolgárok, illetve a nemzeti kisebbségek jogait és kötelezettségeit.

A burzsoá hírmagyarázók-nak nincsenek inyere a tervezetnek azok a tételei sem, amelyekben az SZKP-nak a szovjet társadalom életében betöltött szerepéről van szó. Teli torokkal üvöltik, hogy ez „a kommunista párt diktatúrájának kikiáltása”. Mit lehet erre mondani? A kirohánások oka világos. A kommunista párt a szovjet népcsapata, annak leg tudatosabb, élen járó része, amely elválaszthatatlan a nép egészétől.

A pártnak semmiféle más érdeke nincs, mint a nép érdeke.

Ha valaki megpróbálja szembeállítani egymással a pártot és a szovjet népet, s „a párt diktatúrájáról” elmélkedik, ez annyit jelent, mint ha például a szívet próbálná szembeállítani az emberi szervezettel egészével.

A kommunista párt a Szovjetunió alkotmányának keretei között tevékenykedik. Mit érdeklí azonban ez a burzsoá kritikuskok? Ok csökkenteni szeretnék a pártnak a szovjet társadalomban betöltött szerepét, mivel minden vágyuk az, hogy meggyengítsék országunkat, szocialista rendszerünket, kioltásák kommunista eszméinket. Szerencsére képtelenek erre.

A kommunista párt szerepe annak arányában fog növekedni a társadalom életében, ahogy a szovjet emberek egyre bonyolultabb és felelősségteljesebb feladatokat oldanak meg a kommunizmus építésében.

Az új alkotmányt joggal nevezik a fejlett szocialista társadalom élete törvényének. Eppen ilyen társadalom épült fel a Szovjetunióban — mondotta Brezsnyev, aki beszédének további szakaszában részletesen kitért a fejlett szocialista társadalom jellemző vonásaira, a kommunista társadalmi formáció kialakulásának történelmi folyamatában betöltött helyére. — Ma már — mondotta — a munkások 73,2 százaléka rendelkezik közép- vagy felsőfokú képzettséggel. Negyven évvel ezelőtt ez az arány kevesebb, mint nyolc százalék volt. Ugyanez alatt az

időszak alatt az iparban harmadéknégyszeresére, a mezőgazdaságban pedig negyvenhét-szeresére növekedett a felső és középfokú képzettséggel rendelkező szakemberek száma. A szovjet emberek élet-színvonala is egészen más képet mutat. Az 1936. évi 14,9 millió négyzetméterrel szemben 1977-ben 110 millió négyzetméter lakás épült.

A szocializmusban a szovjet emberek új nemzedékei nőttek fel, kialakult szocialista tudatuk.

E folyamatok eredményeként joggal elmondható, hogy a Szovjetunióban felépült a fejlett szocializmus, elérkezett az új társadalom érettségének az a szakasza, amelyben befejeződik a társadalmi viszonyok átrendeződése.

„Amikor elfogadjuk, teljes joggal jeleníthetjük ki: újabb fontos munkát végzünk el, amely közelebb viszi az országot pártunk és népünk nagyszerű céljainak eléréséhez”

— jelentette ki Leonyid Brezsnyev.

Leonyid Brezsnyev előadói beszédét sokszor megszakította a küldöttek egyetértését kifejező taps. A beszéd elhangzása után a Legfelsőbb Tanács küldöttei hosszan tartó táppal köszöntötték az ország új alaptörvényének beterveztését.

Ezt követően a küldöttek egyhangúlag megválasztották az új alkotmány szövegének 163 tagú szerkesztő bizottságát. A bizottság elnöke Leonyid Brezsnyev.

Odesszai ősz

Az izmaili konzervgyárban

Megváltoztak a távlatok, a konzervet készítő agrár-üzem Izmilban, az Ukrán Szocialista Szövetségi Köztársaság délnyugati részében fekvő változatos múltú és drámai sorsú városban. Mi történt itt az utóbbi három évtized alatt? Könnyű erre felelni. Tulajdonképpen 30 év alatt rakták le annak alapjait, hogy a város lakói, iparban, mezőgazdaságban dolgozók most jelentősen hozzájárulhatnak a kommunizmus anyagi, és műszaki bázisának megteremtéséhez. Mintha hatalmas erők forgatták volna fel a Duna magas bal parti vidékét, átforgatták a városképet, változtatták új arcúvá a néhány évszázadot át viharos események színterét a sziyeppét, a városhatárt.

Most, amikor az Odessza területén levő Izmail dolgozó a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója megünneplésére készülnek, elmondhatják, városuk száz évet lépett előre, utolérte a márt. Ipari és kulturális központtá vált ez a 80 ezer lakosú, 30 nemzetiségű város, amelyben több mint 50 ipari és közlekedési, több tucat kereskedelmi és közszolgáltatási vállalat dolgozik. Itt székkel a legnagyobb dunai közlekedési vállalat. Hatszáz hajója 53. az ország 150 kiskötebe jár, és évente 14 millió tonna rakományt és több száz ezer utast szállít.

Itt dolgozik a kommunista munka első izmaili vállalatának kollektívja a halfeldolgozó üzem. Nem meszsze tőle az évente több mint 120 millió doboz különféle

konzervet készítő agrár-üzem Izmilban, az Ukrán Szocialista Szövetségi Köztársaság délnyugati részében fekvő változatos múltú és drámai sorsú városban. Mi történt itt az utóbbi három évtized alatt? Könnyű erre felelni. Tulajdonképpen 30 év alatt rakták le annak alapjait, hogy a város lakói, iparban, mezőgazdaságban dolgozók most jelentősen hozzájárulhatnak a kommunizmus anyagi, és műszaki bázisának megteremtéséhez. Mintha hatalmas erők forgatták volna fel a Duna magas bal parti vidékét, átforgatták a városképet, változtatták új arcúvá a néhány évszázadot át viharos események színterét a sziyeppét, a városhatárt.

Most, amikor az Odessza területén levő Izmail dolgozó a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója megünneplésére készülnek, elmondhatják, városuk száz évet lépett előre, utolérte a márt. Ipari és kulturális központtá vált ez a 80 ezer lakosú, 30 nemzetiségű város, amelyben több mint 50 ipari és közlekedési, több tucat kereskedelmi és közszolgáltatási vállalat dolgozik. Itt székkel a legnagyobb dunai közlekedési vállalat. Hatszáz hajója 53. az ország 150 kiskötebe jár, és évente 14 millió tonna rakományt és több száz ezer utast szállít.

Itt dolgozik a kommunista munka első izmaili vállalatának kollektívja a halfeldolgozó üzem. Nem meszsze tőle az évente több mint 120 millió doboz különféle

konzervet készítő agrár-üzem Izmilban, az Ukrán Szocialista Szövetségi Köztársaság délnyugati részében fekvő változatos múltú és drámai sorsú városban. Mi történt itt az utóbbi három évtized alatt? Könnyű erre felelni. Tulajdonképpen 30 év alatt rakták le annak alapjait, hogy a város lakói, iparban, mezőgazdaságban dolgozók most jelentősen hozzájárulhatnak a kommunizmus anyagi, és műszaki bázisának megteremtéséhez. Mintha hatalmas erők forgatták volna fel a Duna magas bal parti vidékét, átforgatták a városképet, változtatták új arcúvá a néhány évszázadot át viharos események színterét a sziyeppét, a városhatárt.

Itt dolgozik a kommunista munka első izmaili vállalatának kollektívja a halfeldolgozó üzem. Nem meszsze tőle az évente több mint 120 millió doboz különféle

konzervgyári gépekről, a technikáról és technológiáról oly szívesen és hozzáértéssel elmondott tájékoztatót a szántóföldiekkel kezdtek. Az egyesülés szovhozaliban nagy tisztelnek örvendenek a HÓDGEP márkájában készült borsóarató-cséplő berendezések: a testvériség gépei — mondják.

A feldolgozó gépsorok nemcsak a mindennapi konzervek gyártására képesek, hiszen itt készül az ürha-fosó, sterilizáló, üvegzáró és késztermék-csomagoló gép után a nagy csomagolásnak is szemtanúja lehettem. A gyári kikötőben a Duna-parton láthatam a gévesített rakodás korszerű technikáját, technológiáját.

A termelőgépek okos műszereinek szerepéről több tudtam meg a gyár közepén levő egyik épület-

ben. A hangulatos üzemház ajtán a csengőgombok sora hívta fel a figyelmet. Mintegy óriás bérház lakásairak jelzőgombjai. Csak tudni kell, hogy milyen sorrendben nyomogassa az ember a gombokat. A pártbizottság titkára nyitott ajtót, ő tudta a kódot, a jelzőt. A széles folyosón az ajtókat sora, és újabb gombok tömege. Itt is ezekkel kérte az ajtónyitást, s máris egy nagy teremben talál-tuk magunkat a MINSZK—32-es számítógép és perifériái között.

A termelőüzemekben látott okos gépek sora itt már olyanok tűnt, mint a műalkotás. Ide a számoló műszerek közé már csak az eredmény érkezik. Az erők viaskodása a szántóföldön, az üzemrészeken itt váltik számadattá. E berendezés memóriatárában „raktároz-zák” a jubileumi verseny vállalásait és teljesítésének adatait is. A gyárkapuban láttam az üzemrészek versenyének negyedévi állását. Az egyes termekben már a havi és a dekadadatokot, sőt a napi teljesítményt is. Ez aztán verseny-nyilvánosság a javából. Hogyan csinálják?

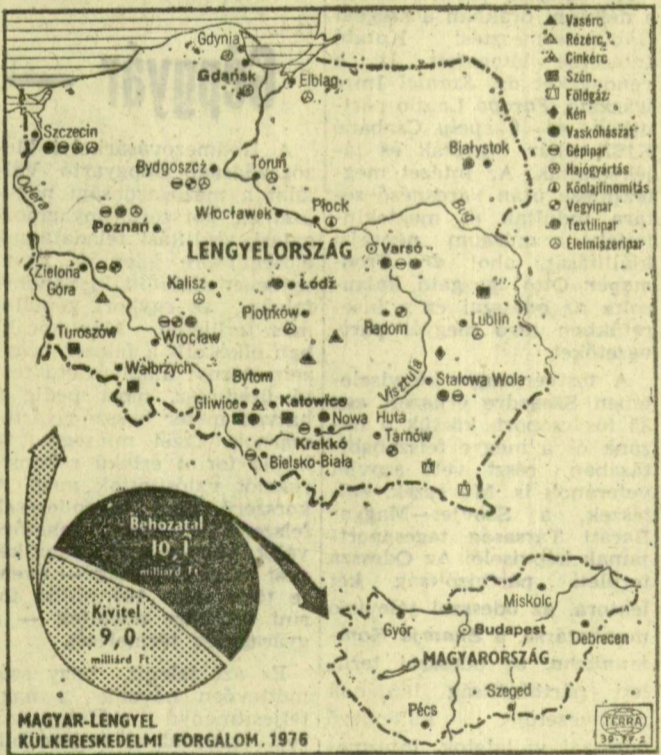
— Így — válaszolt a pártbizottság titkára, s máris billentyűzött a hívótáblán. Hozzáértő, szakavatott kézzel kérte a géptől a „versenyadatokat. Ilyen berendezése van az igazgatónak, a főmérnöknek, a főkönyvelőnek és a pártbizottság titkárának is. Ennek szerves része egy tévéképernyő, aho-vá pillanatok alatt „kiveti-tődnek a kért számok.”

Megcsodáltam a berendezést, az üzemben dolgozók munkáját, bönngeszttem a versenyablakot, hallgattam a lelkes szavakat, a jó termésmről, a gazdag aratásról, és az élelmiszeripar eredményes munkájáról, a MINSZK—32-es számítógépről, s azon kaptam magam, azt igyekszem meghatározni, mi a szematizmus. Az, ha rendkívülinek fogunk fel olyan dolgokat, amelyek a maguk helyén itt természetesen. És megfordítva, ha természetesnek állítunk be olyasmit, ami csak különleges körülmények között érvényes.

A Szegedi Konzervgyárat, a magyar konzervipart ismerőnek rendkívülinek tűnhet mindaz, amit itt láthatni, de Izmailban, ebben a gyárban ez természetes.

Nagy Pál
Következik: Nem volt hazánk, igaz hazára lel-tünk!

A magyar—lengyel gazdasági kapcsolatok

A szocialista Lengyelország a magyar külkereskedelem jelentős partnere. Exportunkban az 5. és importunkban pedig a 6. helyet foglalja el. Kivitelünknek és behozatalunknak egyaránt 4,4 százalékat bonyolítjuk a baráti Lengyelországgal. A magyar exportot gépek, autóbuzok, élelmiszeripari és mezőgazdasági termékek, állattenyésztő telepek, valamint a timföld alkotja. Behozatalunk elsősorban nyersanyagokból (kén, kőszén), továbbá tehergépkocsiból, tengeri hajókból, kombájnból és alumíniumból áll.

más formájában (pl. szakosodás) előállított termékek aránya. 1974-ben a magyar—lengyel külkereskedelem 16 százalékát, 1980-ban pedig már 25 százalékát fogják alkotni a kooperációs termékek. Ilyen típusú együttműködés valósult meg az autógyártásban (alkatrészekért gépkocsit kapunk), a kohászatban (választék bővítése céljából), a szerszámgyártásban, elektromos gépek előállításában, továbbá a vegyipar területén is (poliakrín és PVC-szál szállítá-sokért poliszter selymet hozunk be). Jelentős tételek képvisel az abroncsok, tömlők, valamint a gyógyszeripari termékek cseréje is.

RÁDIÓTELEK

INDIRA GANDHI SZABAD Tizenhat órával azután, hogy a biztonsági rendőrség őrizetbe vette, bírói utasításra kedden szabadon bocsátották Indira Gandhit, India volt miniszterelnökét.

PUJA FRIGYES MEGBESZÉLÉSE Puja Frigyes külügyminiszter, az ENSZ-közgyűlés 32. ülészakán részt vevő magyar küldöttség vezetője látogatást tett Lazar Mojsovovnál a közgyűlés elnöke-nél és megbeszélést folytatott vele az ülészak napirendjén szereplő fontosabb kérdésekről.

„BELGRÁD—2” Az Új-Belgrádi „Száva” kongresszusi központban kedden délelőtt megkezdte munkáját 33 európai ország, valamint az Egyesült Államok és Kanada képviselőinek földrészünk bizton-sága és együttműködése

kérdéseiről tárgyaló találkozója — a „Belgrád—2”.

CARTER-BESZÉD AZ ENSZ-BEN James Carter amerikai elnök kedden, az ENSZ-közgyűlésen elmondott beszédében nagy hangsúlyt adott a SALT-tárgyalásoknak. Kijelentette: „Jelentős egyezményre” van kilátás az Egyesült Államok és a Szovjetunió között, amelyben korlátoznák fegyvereik számát és megszorításokat léptetnének életbe bizonyos fegyverfajtáknál.

NORVÉG SZAKSZERVEZETI KÜLDÖTTÉG LÁTOGATÁSA A SZOT meghívására szeptember 30. és október 4. között Tor Halvorsen elnök vezetésével hivatalos látogatást tett hazánkban a Norvég Szakszervezeti Szövetség (LO) küldöttsége.